

SIRIA

PDA, kolmiportainen tuki ja oppimäärän muuttaminen

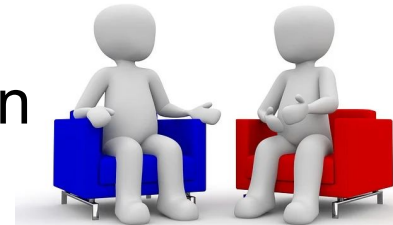
PDA

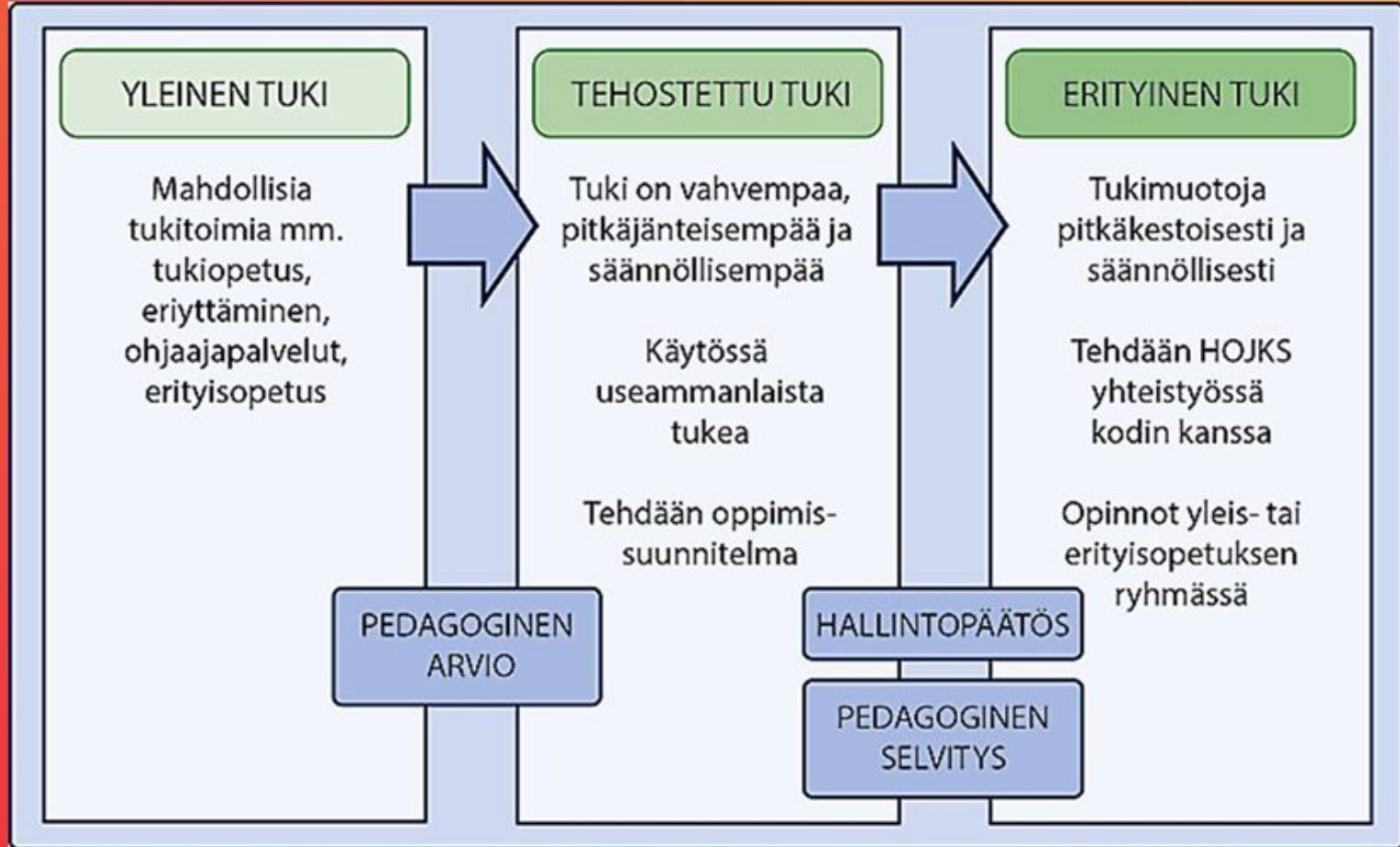
= Pathological Demand Avoidance

- vaatimusten välttämistä, joka selvästi haittaa toimintakykyä -> ilmeisesti tapa käsitellä akuuttia ahdistuneisuutta
- ei omaa diagnoosia ICD-tautiluokituksessa (ei riittävästi tutkimusnäyttöä), mutta liittyy autismikirjon oirekuvaan -> näennäisesti paremmat sosiaaliset taidot, kuin autismikirjolla yleensä
- tarve vastustaa pyyntöjä tai normaaleja arjen tehtäviä
- ahdistuneisuuden aiheuttamaa vahvaa tarvetta kontrolloida ympäristöä -> johtaa mielialan epävakauteen, pakkomielleiseen käyttäytymiseen ja näennäiseen sosiaalisuuteen, josta puuttuu häpeän tunne sekä manipulointiin => pyrkii selviämään ja hallitsemaan sosiaalisia tilanteita
- lisäksi oman identiteetin sekä ylpeyden tai häpeän tunteen puuttuminen, äärimmäiset mielialanvaihtelut, taipumus omaksua erilaisia rooleja sekä pakkomielleistä käytöstä
- kyvyttömyys tunnistaa ja kunnioittaa sosiaalista hierarkiaa, jolloin saatetaan diagnosoida uhmakkuudeksi

Miten toimia PDA-henkilön kanssa?

- sopiva suhtautuminen henkilöön luo pohjaa itsetunnolle
 - ei painostusta
 - vaihtoehtojen antaminen
- henkilökohtaisesti räätälöity tuki
- henkilö sietää heikosti epävarmuutta, koska hallinnantunne on korostunut
 - asioiden etukäteissuunnittelu mahdollisuuksien mukaan
- neuvottelu, yhteistyö, jousto, vireystilan laskeminen
- ei yritetä poistaa kaikkia vaatimuksia, vaan yritetään muokata niitä mahdollisimman hallittavaan muotoon
- ymmärrys vahvuuksista ja tarpeista
- PANDA-malli: “Näe ihminen - selvitä mielenkiinnon kohteet - osallista positiivisesti”

Kuva 1. Uuden perusopetuslain mukaisen tukiprosessin eteneminen yleisestä tuesta erityiseen tukeen.
 Copyright: Suomalainen Lääkäriseura Duodecim. Artikkelin tunnus: imk01149 (050.118). © 2020
 Suomalainen Lääkäriseura Duodecim.

SIRIA

OPPIMÄÄRÄN MUUTTAMINEN

1. Painoalueittain opiskelu
2. Yksilöllistetty oppimäärä
3. Toiminta-alueittain opiskelu
4. VSOP